

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА АРХЕОЛОГІЇ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Методика викладання суспільних дисциплін <i>вибірковий</i>
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Магістр/ Спеціальність – 014.03 Середня освіта (Історія) Середня освіта. Історія
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2024-2025, непарний, / 1 курс
Викладач	Шкода Н.А.
Профайл викладача	http://geo.mdpu.org.ua/prirodnicho-geografichnij-fakultet/kafedra-istoriyi/sklad-kafedri-istoriyi/zhiryakov-oleksandr-yurijovich/
Контактний тел.	0985049029
E-mail:	natalaskoda82@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1480

Консультації	<p><i>Очні консультації:</i> щочетверга, згідно графіку роботи кафедри історії та археології.</p> <p><i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.</p>
---------------------	---

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Методика викладання суспільних дисциплін» є невід’ємним складником системи підготовки викладачів історії за ступенем вищої освіти «магістр». Вивчення даного освітнього компоненту має спонукати студентів магістратури до глибокого вивчення теоретичних основ методики викладання історії, дослідження теоретичної спадщини вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки, цілісне її сприймання, вироблення практичних умінь та навичок, необхідних для забезпечення високої ефективності навчання суспільних дисциплін у закладах вищої освіти та в закладах вищої освіти. Опанування «Методики викладання суспільних дисциплін» як освітнього компоненту, допоможе студентам ознайомитися із сучасною методикою організації навчання суспільних дисциплін, дасть можливість майбутнім вчителям історії та викладачам закладів вищої школи підготуватися до професійної діяльності на педагогічній ниві.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою викладання освітнього компоненту «Методика викладання суспільних дисциплін» є надбання здобувачами вищої освіти знань про теоретичні основи методики викладання суспільних дисциплін у загальноосвітніх середніх школах та в закладах вищої освіти, формування практичних умінь та навичок, необхідних для забезпечення високої ефективності навчального процесу.

Завданнями даного освітнього компоненту є

- вивчення закономірностей навчання суспільних дисциплін; методів та прийомів проведення занять з історії та інших суспільних дисциплін; прийомів активізації розумової діяльності студентів, логічного мислення на ґрунті історичного матеріалу;
- навчання прийомам самостійної роботи з історичними матеріалами;
- формування творчого підходу у викладанні суспільних дисциплін.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв’язувати складні завдання та проблеми в історичній галузі професійної діяльності й у відповідному процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення певних інновацій

2. Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

3. Фахові компетентності

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

4. Компетентності предметні (ПК):

ПК1. Знати закони наукового, соціального і професійного мислення, володіння комплексним, інтеграційним, історичним, динамічним, ситуаційним, системним підходами до наукового аналізу, здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження

ПК2. Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.

ПК3. Знати та розуміти наукові основи певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах

ПК5. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учасника освітнього процесу, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів

ПК6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності

ПК7. Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення у науково-педагогічній діяльності, обізнаність у власних силах, здатність до рефлексії та самоаналізу.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

ПРН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

ПРН3. Називає і описує основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструє вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.

ПРН7. Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.

ПРН11. Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

ПРН4. Аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України та ЄС, виявляти перспективи та наслідки сучасних інтеграційних процесів і місця в них України

ПРН5. Орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, аналізувати суспільні явища й узагальнювати політичний досвід

ПРН6. Здійснювати різні види планування освітнього процесу на різних етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей учнів, особливостей діяльності закладу освіти

ПРН9. Використовувати безпечне освітнє електронне (цифрове) освітнє середовище для організації та управління освітнім процесом (у тому числі під час дистанційного навчання), організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів

ПРН12. Здатність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму.

ПРН13. Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	30	14	76

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

➤ 7.1. СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
Блок 1. Організація навчального процесу. Методи навчання суспільних дисциплін						

8	Тема 1. Вступ до курсу	Лекція (2 години) Самостійна робота (1 г)	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Предмет, завдання курсу 2.Національна доктрина розвитку освіти 3.Етапи реформування освіти	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
13	Тема2. Класифікація наук та визначення поняття суспільних наук	Лекція (2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Мета, завдання Болонського процесу 2.Етапи Болонського процесу 3.Адаптування системи вищої освіти України до загальноєвропейської	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
13	Тема 3. Основні категорії педагогіки та методики викладання суспільних дисциплін	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Поняття вищої освіти та її структура 2.Поняття заклад вищої освіти: типи цих закладів, принципи діяльності 3.Форми навчання	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 4. Загальні методи навчання суспільних дисциплін	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Особливості компетентнісного підходу. 2.Етапи становлення компетентнісного підходу. 3.Класифікація компетенцій	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

		(5 г)				
13	Тема 5. Методи наукових досліджень	Лекція (2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,16,17,18	1. Класифікації методів навчання історії 2.Словесний метод 3.Наочний метод. 4.Практичний метод.	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
17	Тема 6. Контроль та оцінка навчальних і наукових досягнень	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Функції лекції. 2.Етапи проведення лекції 3.Класифікації лекцій	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
12	Тема 7. Інноваційні методи навчання суспільних дисциплін	Лекція (2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 г)	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Функції семінарів 2.Форми проведення семінарів 3.Види семінарів 4.Умови ефективності семінарів	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
Блок 2. Форми організації навчання суспільних дисциплін						
10	Тема 8.Типи уроків	Лекція	5,7,9,12,14,16,17,18	1.Методичне	від 2 до 5 балів	впродовж другого

	історії	(2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 годин)		забезпечення самостійної роботи (ср) 2. Функції ср 3. Принципи організації ср 4. Умови успішності ср 5. Типи ср	поточного контролю	навчального семестру (другий періодичний контроль)
13	Тема 9. Конспект уроку історії та аналіз уроку	Лекція (2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 годин)	5,7,9,12,14,16,17,18	1. Використання сучасних освітніх технологій 2. Застосування сучасних технічних засобів у процесі навчання 3. Дистанційне навчання як самостійний елемент сучасної підготовки студентів 4. Активізація процесу навчання за допомогою проведення ділових ігор 5. Організація навчально- пізнавальної діяльності студентів з використанням нових інформаційних технологій	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

13	Тема 10. Історія розвитку форм організації навчання у закладах вищої освіти	Лекція (2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 годин)	5,7,9,12,14,16,17,18	1. Методи контролю знань студентів у вищих навчальних закладах. 2. Модульна система організації навчального процесу й рейтинговий контроль знань студентів 3. Організація роботи кураторів груп у вищій школі	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
13	Тема 11. Загальна характеристика видів навчання у вищій школі	Лекція (2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 годин)	5,7,9,12,14,16,17,18	1. Роль наукової праці в розвитку творчих здібностей студента 2. Шляхи та методи залучення студентів до здійснення науково-дослідної роботи 3. Науково-дослідна діяльність студентів магістратури	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
13	Тема 12. Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять	Лекція (2 години) Семінар (2 години)	5,7,9,12,14,16,17,18	1. Роль викладача як суб'єкта освітнього процесу 2. Професійна діяльність викладача вищої школи	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

		Самостійна робота (5 годин)		3. Студент як об'єкт педагогічної діяльності		
15	Тема 13. Методика підготовки та проведення семінарських занять.	Лекція (2 години) Семінар (2 годин) Самостійна робота (5 годин)	5,7,9,12,14,16,17,18	1.. Система вищої освіти в США 2. Система вищої освіти у Великобританії 3.. Система вищої освіти у Франції 4.. Система вищої освіти в Німеччині 6. Система вищої освіти в Японії 7.Вивчення й поширення Європейського та світового досвіду як одного з альтернативних методів навчання	від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

13	Тема 14. Організація самостійної роботи студентів	Лекція (2 години) Семінар (- годин) Самостійна робота (5 годин)	5,7,9,12,14,16,17,18		від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
2	Тема 15. Позаурочна навчальна діяльність у профільній школі та позанавчальне навчання у вищій школі .	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 годин)	5,7,9,12,14,16,17,18		від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
	Тема16.Наступність у формуванні економічних компетенцій при викладанні суспільствознавчих дисциплін у школі та закладах вищої освіти	Лекція (2 години) Семінар (2 години) Самостійна робота (5 годин)	5,7,9,12,14,16,17,18		від 2 до 5 балів поточного контролю	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1 Вступ до курсу	1.Предмет, завдання курсу

	<p>2. Національна доктрина розвитку освіти</p> <p>3. Етапи реформування освіти</p>
<p>Тема 2. Класифікація наук та визначення поняття суспільних наук</p>	<p>1. Класифікація суспільних наук</p> <p>2. Значення суспільних наук</p>
<p>Тема 3. Основні категорії педагогіки та методики викладання суспільних дисциплін</p>	<p>1. Основні категорії педагогіки</p> <p>2. Галузі педагогічних знань</p> <p>3. Категорії методика викладання суспільних дисциплін</p>
<p>Тема 4. Загальні методи навчання суспільних дисциплін</p>	<p>1. Класифікація загальних методів навчання</p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності</p> <p>3. Бінарні методи навчання</p>
<p>Тема 5. Методи наукових досліджень</p>	<p>1. Види методів наукових досліджень</p> <p>2. Контроль та оцінка навчальних та наукових досягнень студентів</p>
<p>Тема 6. Контроль та оцінка навчальних і наукових досягнень</p>	<p>1. Види контролю знань</p> <p>2. Критерії оцінки навчальних і наукових досягнень</p>
<p>Тема 7. Інноваційні методи навчання суспільних дисциплін</p>	<p>1. Використання інноваційних технологій у підготовці майбутніх вчителів правознавства</p> <p>2. Роль сучасних інформаційних технологій у вивченні історії рідного краю в загальноосвітніх навчальних закладах</p> <p>3. Дискусія як метод вивчення історичного матеріалу</p> <p>4. Використання проектних технологій при вивченні краєзнавчого матеріалу на уроках історії</p>
<p>Тема 8. Типи уроків історії</p>	<p>1. Типи уроків історії</p> <p>2. Структура уроку історії</p> <p>3. Складання плану-конспекту історії</p>
<p>Тема 9. Конспект уроку історії та аналіз уроку</p>	<p>1. Значення конспекту історії</p> <p>2. Структурні елементи конспекту уроку історії</p> <p>3. Аналіз уроку історії</p>

Тема 10. Історія розвитку форм організації навчання у закладах вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Догматичний та пояснювально-ілюстративний вид навчання 2. Класно-урочна система навчання 3. Системи навчання ХХ ст. 4. Види навчання у вищій школі
Тема 11. Загальна характеристика видів навчання у вищій школі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види навчання у вищій школі 2. Структура навчальної програми нормативної дисципліни
Тема 12. Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функції лекції. 2. Етапи проведення лекції 3. Класифікації лекцій
Тема 13. Методика підготовки та проведення семінарських занять.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функції семінарів 2. Форми проведення семінарів 3. Види семінарів 4. Умови ефективності семінарів
Тема 14. Організація самостійної роботи студентів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методичне забезпечення самостійної роботи (ср) 2. Функції ср 3. Принципи організації ср 4. Умови успішності ср 5. Типи ср
Тема 15. Позаурочна навчальна діяльність у профільній школі та позанавчальне навчання у вищій школі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види позаурочної навчальної діяльності у профільній школі 2. Види позанавчального навчання у вищій школі
Тема 16. Наступність у формуванні економічних компетенцій при викладанні суспільствознавчих дисциплін у школі та закладах вищої освіти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні компетенції 2. Прийоми формування економічних знань

7.3 СХЕМА КУРСУ (СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ)

Тема семінарського заняття	Зміст семінарського заняття
Тема 1. Основні категорії педагогіки та методики викладання суспільних дисциплін	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні категорії педагогіки 2. Галузі педагогічних знань 3. Категорії методика викладання суспільних дисциплін
Тема 2. Загальні методи навчання суспільних дисциплін	<ol style="list-style-type: none"> 1. Словесний метод 2. Наочний метод 3. Практичний метод 4. Технічні засоби навчання
Тема 3. Контроль та оцінка навчальних і наукових досягнень	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види контролю знань 2. Критерії оцінки навчальних і наукових досягнень
Тема 4. Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функції лекції. 2. Етапи проведення лекції 3. Класифікації лекцій
Тема 5. Методика підготовки та проведення семінарських занять.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функції семінарів 2. Форми проведення семінарів 3. Види семінарів 4. Умови ефективності семінарів
Тема 6. Позаурочна навчальна діяльність у профільній школі та позанавчальне навчання у вищій школі	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види позаурочної навчальної діяльності у профільній школі 2. Види позанавчального навчання у вищій школі
Тема 7. Наступність у формуванні економічних компетенцій при викладанні суспільствознавчих дисциплін у школі та закладах вищої	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні компетенції 2. Прийоми формування економічних знань

освіти	
--------	--

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема 1. Вступ до курсу	<ol style="list-style-type: none"> 1.Предмет, завдання курсу 2.Національна доктрина розвитку освіти 3.Етапи реформування освіти
Тема2. Класифікація наук та визначення поняття суспільних наук	<ol style="list-style-type: none"> 1.Класифікація суспільних наук 2.Значення суспільних наук
Тема 3. Основні категорії педагогіки та методики викладання суспільних дисциплін	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні категорії педагогіки 2.Галузі педагогічних знань 3.Категорії методика викладання суспільних дисциплін <ol style="list-style-type: none"> 1.Класифікація загальних методів навчання 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності 3.Бінарні методи навчання <ol style="list-style-type: none"> 1.Види методів наукових досліджень 2.Контроль та оцінка навчальних та наукових досягнень студентів
Тема 4. Загальні методи навчання суспільних дисциплін	<ol style="list-style-type: none"> 1.Класифікація загальних методів навчання 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності 3.Бінарні методи навчання
Тема 5. Методи наукових досліджень	<ol style="list-style-type: none"> 1.Види методів наукових досліджень 2.Контроль та оцінка навчальних та наукових досягнень студентів <ol style="list-style-type: none"> 1.Види контролю знань 2.Критерії оцінки навчальних і наукових досягнень
Тема 6. Контроль та оцінка навчальних і наукових досягнень	<ol style="list-style-type: none"> 1.Види контролю знань 2.Критерії оцінки навчальних і наукових досягнень
Тема 7. Інноваційні методи навчання суспільних	<ol style="list-style-type: none"> 1.Використання інноваційних технологій у підготовці майбутніх вчителів правознавства 2.Роль сучасних інформаційних технологій у вивченні історії рідного краю в загальноосвітніх навчальних

дисциплін	закладах 3. Дискусія як метод вивчення історичного матеріалу 4. Використання проектних технологій при вивченні краєзнавчого матеріалу на уроках історії
Тема 8. Типи уроків історії	1. Типи уроків історії 2. Структура уроку історії 3. Складання плану-конспекту історії
Тема 9. Конспект уроку історії та аналіз уроку	1. Значення конспекту історії 2. Структурні елементи конспекту уроку історії 3. Аналіз уроку історії
Тема 10. Історія розвитку форм організації навчання у закладах вищої освіти	1. Догматичний та пояснювально-ілюстративний вид навчання 2. Класно-урочна система навчання 3. Системи навчання ХХ ст. 4. Види навчання у вищій школі
Тема 11. Загальна характеристика видів навчання у вищій школі	1. Види навчання у вищій школі 2. Структура навчальної програми нормативної дисципліни
Тема 12. Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять	1. Функції лекції. 2. Етапи проведення лекції 3. Класифікації лекцій
Тема 13. Методика підготовки та проведення семінарських занять.	1. Функції семінарів 2. Форми проведення семінарів 3. Види семінарів 4. Умови ефективності семінарів
Тема 14. Організація самостійної роботи студентів	1. Методичне забезпечення самостійної роботи (ср) 2. Функції ср 3. Принципи організації ср 4. Умови успішності ср 5. Типи ср
Тема 15. Позаурочна навчальна діяльність у профільній школі та	1. Види позаурочної навчальної діяльності у профільній школі 2. Види позанавчального навчання у вищій школі

позанавчальне навчання у вищій школі	
Тема 16. Наступність у формуванні економічних компетенцій при викладанні суспільствознавчих дисциплін у школі та закладах вищої освіти	1.Економічні компетенції 2.Прийоми формування економічних знань

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Види контролю: поточний, періодичний, підсумковий (семестровий).

Методи, які будуть використані для оцінювання результатів навчання:

- усний;
- письмовий (періодичний контроль (контрольні роботи));
- тестовий контроль;
- практична перевірка під час семінарських занять;
- контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації тощо);
- підсумковий (семестровий) – залік.

Періодичний контроль складається з двох контрольних робіт (перший та другий періодичний контроль у 2 семестрі). Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два теоретичні питання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації), періодичного контролю, заліку, екзамену. За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки за поточний контроль та екзаменаційної оцінки виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

Загальна система оцінювання курсу здійснюється згідно з Положенням про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького №34/01-05 від 28. 10.2019 р.

Критерії оцінювання поточного контролю на семінарських заняттях (усне, письмове опитування):

«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати відомостями.

«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, може допускати окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати відомостями.

«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час формулювання висновків.

«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вмє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

Критерії оцінювання періодичного контролю

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів – 30.

Десять тестових завдань по 1 балу – 10 балів.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

Розгорнуті, правильні відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

10-9 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможний мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

8-7 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.

6-5 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.

4-3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.

1-2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів: відповідь відсутня

Критерії оцінювання підсумкового (семестрового) контролю

Підсумковий контроль відбувається у формі заліку.

9. Рекомендована література

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

- 1.Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти в Україні: історія,теорія: Підручник. – Київ: Либідь, 1998.
- 2.Біла С., Смуток Л. Методика викладання історії у вищому навчальному закладі: Плани семінарських занять та методичні рекомендації: Навчально-методичний посібник для підготовки фахівців ОКР "Магістр" спеціальності 8.02030201 "Історія": [для студ. вищ. навч. закл.]. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. - 23 с.
- 3.Бондар В. Дидактика. К., Либідь, 2005. 264 с.
- 4.Галлагер Кармел. Викладання історії в контексті сприяння демократичіим цінностям і терпимості. Посібник для вчителів. К., 2001. С. 7
- 5..Горохівський П.І. Вивчення курсу «Методика викладання історичних дисциплін у вищій школі». – Умань, 2013. •
- 6.Гирич І. Українська історична освіта на початку ХХІ ст.: від обмежень філософії етноцентризму до концепції засвоєння «чужого як свого» // Історія в школах України. – 2009. – № 5. •
- 7.Гончарова Н. О. Методика викладання історії у вищій школі. Навчальний посібник. – Харків
- 8.Закон України «Про вищу освіту»: чинне законодавство станом на 06 вересня 2014 року. – К., 2014. •
- 9.Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі. – Одеса:ОНЕУ, 2014. – 200 с.
- 10.Ксьондзик Т. Проблемне навчання як засіб формування культури історичного мислення. Історія України. 2005. № 43 (22 лист.). С. 10– 13.
- 11.Міронова І. С. Дидактика історії. Спецкурс з джерелознавства, історіографії та методики викладання історії. Методичні рекомендації для студентів спеціальності «Історія та археологія». Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. Випуск 246. 96 с
- 12.Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. – Київ, 2007.
- 13.Педагогічна майстерність : підручник [Текст]. Київ : Вища школа, 2004. 422 с.
- 14.Попков В. А., Коржуев А. В. Дидактика вищої школи. – М.: Академія, 2008.
- 15.Старєва А. М. Методика навчання історії: особистісно-орієнтований підхід : навчально-методичний посібник. Частина II [Текст]. Миколаїв : Іліон, 2007. 200 с.
- 16.Степанков. В.С. Методика викладання історичних дисциплін у ВНЗ (методичні поради для підготовки до семінарських занять та завдання самостійної роботи для студентів магістратури спеціальності 8.02030201 Історія*)– Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, комп'ютерно-інформаційна лабораторія історичного факультету, 2014. – 28 с.
- 17.Шляхтун П. П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін: Навчальний посібник. – К., 2011.
- 18.Яковенко Г.Г. Методика навчання історії: навчально-методичний посібник. Харків: Видавництво ХНАДУ, 2017. 324 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

- 19.Бех І. Д. Виховання особистості: Підручник. – К., 2008.
- 20.Борисенко Л. Л. Технології оптимізації індивідуальних навчальних стилів студентів за умов інноваційної системи навчання у ВНЗ // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – Київ, 2008. – Вип. 53.
- 21.Волф Т. (США). Историк как философ и учитель // Новая и новейшая история. – 2012. – № 5. •
- 22.Гузик В. П. Лекционно-семинарская система обучения. – Одесса, 1998.
- 23.Євтушевський В. А. Управління інноваційним розвитком у вищих навчальних закладах України // Проблеми освіти: Науковий збірник. – Київ, 2008. – Вип. 54.
- 24.Левітас Ф. Л., Салата О. О. Методика викладання історії: Посібник учителя. – Харків, 2006.
- 25.Лузик Е. В. Сучасні інформаційні технології особистісно орієнтованої освіти. – Київ, 2003.
- 26.Макаренко М. Б. Використання інноваційних технологій для підвищення мотивації навчальної діяльності студентів вищої школи // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – Київ, 2008. – Вип. 53.
- 27.Мицик Ю. Нове чи призабуте старе: міркування про книжку «Шкільна освіта очима істориків-науковців // Історія в школах України. – 2008. – № 11-12.
- 28.Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. – Київ, 2007.
- 29.Пометун О. І. Фрейман О. О. Методика навчання історії в школі. – К., 2006. 6 •
- 30.Радченко М. І. Специфіка інтерактивного зворотного зв'язку в навчальному процесі // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – Київ, 2008. – Вип. 53.
- 31.Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року / Указ Президента України від 25 червня 2013 р. // Сайт МОН України
- 32.Рюзен Й (ФРН). Историчная объективность как составляющая вопроса о социальных ценностях // Новая и новейшая история. – 2012 – № 4.
- 33.Смирнов В. П. О достоверности исторического знания // Новая и новейшая история. – 2010 – № 3.
- 34.Терно С. Нові підходи у вивченні історії: прорив в науці чи шлях в нікуди? // Історія в школах України. – 2003. – № 1-2.
- 35.Туркот Т. Педагогіка вищої школи. – Київ, 2011.
- 36.Фібула М. М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. – Київ, 2006.
- 37.Хвостова К. В. Истина и объективность в истории // Новая и новейшая история. – 2011. – № 5. •

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

- 38.Бабанов К. О. Організація практики студентів педагогічних університетів з методики навчання історії. – Бердянськ, 2007.
worldhistory.onu.edu.ua
- 39.Корецька А. І. Підготовка науково-педагогічних кадрів: історичний і сучасний аспект // Проблеми освіти: Науковий збірник. – Київ, 2008. – Вип. 54 (1). <http://worldhistory.onu.edu.ua/index.php/2-uncategorised/14-vikladannya-istoriji-u-vishchij-shkoli>

40.П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: Посібник для студентів вузів. – Київ, 2003.
http://ksau.kherson.ua/lib-ksau/osnovy_nauk_dosl.pdf

41.Якість вищої освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник / за наук. ред. А. Василюк, М. Дей; кол. авторів: А. Василюк, М. Дей, В. Базелюк (та ін.); НАПН України, Університет менеджменту освіти. – Київ; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 176 с.
<https://lib.iitta.gov.ua/717657/1/%D0%9F%>